

1717, 19

22

FACULTATIS JURIDICÆ
DECANUS,
ERNESTUS
TENZELL,

J. U. D.

CONSILIARIUS REGIMINIS ELECT. JUDICII
PROVINCIALIS ERFURTENSIS ASSES-
SOR, CIVITATIS CONSUL
PRIMARIUS, ET REL.

L. B. S.

ERFORDIÆ,
TYPIS JOH. HENRICI GROSCHII,
ACAD. TYPOGR.

Jure veteri Teutonico, Maritos uxoribus dotes dare solitos, è *C. Tacito de mor. Germ. cap. 8.* constat: Sic enim ille: *Dotem non uxor marito sed maritus uxori offert, intersunt Parentes, & propinqui, & munera probant, non ad delicias muliebres quesita, nec quibus nova nupta comatur, sed boves & frenatum eqvum, & scutum cum framed, gladioque, inter hæc munera uxor accipitur, atque invicem ipsa armorum aliquid viro offert.* Vix autem est, Tacitum quasi non adeò distinctè rationes institutorum Germanicorum cognoverit, eo ipso deceptum fuisse, quod hæc munera, quæ olim mariti uxoribus suis offerebant, dotem, vel doti Romanæ familia esse crederet, uti puravit *B. Stryk. us. mod. Pand. Lib. 23 Tit. 3. §. 1.* Prætereà enim, quod eadem fuerit ratio *Alemannorum, Boioariorum, & Wisigothorum*, nec non *Lege Salicâ*, juris, de ipsa dotis voce; uti pluribus demonstrat *Schilter. Exerc. ad Pand. 36. §. 69. seqq.* Idem jus aliis quoque Nationibus usitatum fuisse, ut sponsus daret dotem sponsæ, constat. Sic enim & *Moses* determinatum modum dotis, quam virgines accipere consueverunt, refert, nempe 100. siclor. argenti, *Gen. 34. v. 12. Deuter. 22. v. 19.* Et de *Græcis* refert *Alber. Gent. l. 4. de nupt. c. 12. p. 449. de Cantabris Petr. Greg. 9. Synt. 18. n. 10. v. Hillig. in Don. L. 13. C. 20. lit. C.* Inde tamen, in foro Teutonum, dotem juris Romani quam sponsa infert sponso, plane inusitatum fuisse, minime credendum. Cum dos ita duobus modis dicatur, vel quam liber homo dat sponsæ, vel quæ viro cum muliere datur, *v. Schilter. d. l. §. 73.* Quæ dos juris Romani, recepto

recepto plenius in Germaniâ jure Romano, frequentari magis cœpit; An autem forte Veteres Germani non tam avidi dotis fuerint? quod libertatem dotis servituti præferendam judicaverint? Ita tritum est illud *Plauti, Afinariâ act. l. scen. 1. vers. 74*: *Argentum accepi dote imperium vendidi, & Titinnius apud Nonium inquit: Verum enim, dotibus deliniri, ultrò etiam uxoribus ancillantur.* Silius Bassus ap. Senecam *Lib. 1. controvers. 6.* Omnes uxores ait, divites servitutem exigunt. *Crede mihi vult regnare in suis divitiis: & tamen æquum est, eam tenere domum, quam meam agnovit.* Et Arellius Fulcus ibidem: *Insolens malum est, beata uxor. Cum immensum pondus auri attulerit, cum pecuniâ arcas nostras oneraverit, quid aliud quam beatè serviemus?* Hinc graviter conqueritur *Philippus Cluverus German. Antiq. lib. 1. cap. 20.* Virtus tunc inquit, maxime ac probi mores spectabantur, atque ipsum matrimonium; at nunc, antequam eam, quam quis ducere velit, vel oculis conspexerit, vel ex aliorum relatis, qualis sit, acceperit, de dote, quam allatura sit, primo loco inquirere, summa est cura; De hac si ampliter consuet, de reliquo nihil prorsus est sollicitus; sit deformis, sit manca, sit membris capta, vel mutila, quam nunquam amare queat; sit improbis sceleratisque atque infamibus prognata Parentibus; sit etiam ipsa impudiciæ crimine notata: nihil interest, dum dos hæc ampla compenset &c. Sint autem hæc ita; interim Alia quæstio est, an non uxor, quæ corpus suum marito credit, etiam facultates suas, ad onera matrimonii ferenda, committere eidem debeat? quod affirmare, æquitati certè consentaneum, nemo dubitabit, *v. l. 8. de pact. conv. l. 2. C. ne fidej. dot. dent.* Unde nec pro conservandâ dote, fidejussores uxor vel socer exigere, quinimo nec sponte maritus eosdem dare J. Rom. poterit. *l. 1. § 2. C. ne fidejuss. dot. dentur.* Quod ultimum licet multis displiceat, ratio tamen Imper. in *d. l. 1.*

) 2

gene-

generalis fatis illam confirmat sententiam. Quamvis subtilis nimis illa ratio alicui non sine ratione videri posset, cū pignus pro securitate dotis dari, ius Rom. admittat *l. 7. §. 6. ff. don. int. vir. & ux. l. 5. ff. de pign. l. 1. ff. qui potior. in pign. &* parum referre videatur, sive fidejussoribus sive pignoribus caveatur *l. 21. §. f. ff. de const. pec.* administratum quantum ad rationem cessantium fidejussorum attinet. Non autem omnia uxorum bona, dotalia esse, è jure constat. Cum alia sint dotalia, alia paraphernalia, alia receptitia, *v. l. 30. C. de jur. dot. l. 8. & f. C. de pact. conv.* In dotalibus maritus dominium, (positis terminis habilibus) Paraphernalibus solum administrationem, (in foro Saxon. autem etiam usumfructum cum restrictione tamen cujus mentionem facit. *DN. Berger. æcon. Jur. L. 1. T. 3. §. VII. not. 19. p. 130.*) in receptitis verò nihil omnino juris consequitur. *dd. ll.* Undè sæpius de dotium juribus disputationes oriuntur. Esse enim dotale, non pro qualitate naturali, sed adjectititiâ habendum. Adeo ut in dubio res uxoris pro paraphernalibus potius, quam pro dotalibus habendæ, *Carpzov. p. 1. const. 28. def. 87.* Ubi tamen cum communi Jctorum Saxon. sententia, omnia uxoris, tempore nuptiarum illata, pro dotalibus habet: vid. *Dn. Berger. æcon. jur. Lib. 1. Tit. 3. §. VII.* Nec inanis est ista differentia, cum majora sint uxorum in dote, quam circa paraphernalia privilegia, cum ibidem cum hypothecâ tacita, privilegium habeat, ut omnibus creditoribus hypothecam etiam anteriorem habentibus præferatur. per *l. 12. C. qui pot. in pign.* Quamvis à communi illa sententiâ in praxi communiter recessum, ita ut tacitæ ratione dotis hypothecæ, anterior expressâ præferatur, *v. Lauterb. coll. Th. Pr. Tit. ff. 2. Lib. 20. §. 19.* Quæ sententia expresse approbata *Const. El. Sax. 20. p. 1.* In bonis verò paraphernalibus

nalibus simplicem tantum habeat hypothecam tacitam
uxor. *l. f. C. de pact. Conv.* Sicuti autem ubi res pecuniâ
pupillari emta, non solum privilegiatam consequitur hy-
pothecam pupillus. *l. 7. pr. ff. qui pot. in pign. l. 3. de reb.
qui sub tut. l. p. C. de serv. pign. dot. mau.* Sed imo etiam
quando factio tutoris hoc contigit, utilem vindicationem
eidem competere & sic Domini jure uti eundem posse
ex *l. 2. ff. quand. ex fact. tut. colligunt. v. Carpz. p. 2. const.
11. def. 21.* sic tamen ut tali casu non copulative, sed ele-
ctive concurrant hypotheca, & Dominium *Lauterbach.
Coll. Th. Pr. ad Tit. V. Lib. 42. Pand. §. 45.* Ac simile ferè
exemplum occurrit circa militem, cujus pecuniâ res fuit
emta in *l. 8. C. de R. V.* ita ut utilis R. V. acquiratur, militi,
sive ipsius, sive alterius nomine comparata res sit: cum
alias res emta pecuniâ licet alienâ, regulariter ejus fiat,
qui eam rem suo nomine emit. *l. 5. §. plane ff. de trib. act.
l. 1. §. p. C. si quis al. vel sibi, l. si ex eâ 6. C. de R. V.* Ita
non sine magnâ dotis favorem respiciente ratione, quæ
quoquo modo dotes servari svadet, videtur idem de re
pecuniâ dotali emtâ asserendum. Quæ sententia non
solum summo dotis favore, sed imo expressâ *L. 54. ff. de
J. dot.* sanctione nititur. Nec est, quod verbum: vide-
tur, quo eadem *l.* utitur, dubiam legis istius mentem fa-
ciat, quasi eo ipso nota improprietas significetur, præ-
sertim cum contrarium sancitum in *l. 12. C. de J. dot.* vide-
atur. Quæ etiam ratio plerosque modernos juris Dd. ut
communiter, res pecuniâ dotali emtas, non fieri dotales,
statuant, ac ita in praxi observari, tradant, permovit. *v.
Struv. Ex. 30. th. 6. Carpz. p. 3. const. 23. def. 28. seq. Ziegler.
tr. de J. dot. §. 25. Dn. Berger. Oecon. Jur. Lib. 1. Tit. 3. not. 2.*
Enim verò non solum ulterius mentem *d. l. 54.* explicat
l. 26. ff. eod. de J. dot. ubi constante matrimonio talem
permutationem (vel surrogationem) fieri posse, si hoc
uxori

uxori utile sit, expresse statuitur, sed etiam re penitus
perspecta, nec *all. l. 2. C. de J. dot.* contraria est. Nec e-
nim quod ibidem traditur, fundum pecuniâ dotali â
marito comparatum, non uxori sed marito quæri, nun-
quam per priorem legem in dubiũ vocatum. Ut adeo non
sine ratione miratus sæpè fuerit *Ant. Fab. Conjectur. Lib. 5.
c. 9* quare dissonantiam inter has ll. statuerint Juris in-
terpretes? Et ita allegatam *l. 14. de J. dot.* ad casum
ubi res uxoris nomine comparata, restringere non opus,
uti hoc refutat *Bacchov. ad Trcutl. Vol. 2. Diss. 7. Tb. 8.
lit. 2.* cum ita planè non mariti, sed uxoris fieret talis
res; cum tamen pecuniâ dotali, ad mariti Dominium
plenè, æque ac res æstimato in dotem datæ, pertinente,
ratio manifesta sit, quare res tali pecunia comparatæ,
ejusdem fiant conditionis, qualis ipsa pecuniâ fuit; ac
ita res pecuniâ dotali emtæ, omnino dotales esse, ac ta-
men constante matrimonio ad maritum pertinere pos-
sint; ita tamen, ut soluto matrimonio hæ mulieris ef-
ficiantur & ab illa, æquè ut res æstimato in dotem datæ,
vindicare possint *sec. l. 30. C. de J. dot.* cujus sententiæ
& est *Bacchov. ad Tr. d. l. & Donell. cap. 2. n. 30. seq.* &
idem admittit *Brunnem. in l. 12. C. de J. dot.* in casu, quo
maritus non est solvendo. Plura de hisce in Lectione
Curforiâ ad *L. res que 54. ff. de J. dot.* differet Nobilis
& Clariss.

DN. JOH. MICH. KLIPSCH,

De ejus Vitz Curriculo sequentia nobis relata: Natus is est Ha-
lz-Saxonum die 7. Junii Anno 1685 Honestis Parentibus, Patre sci-
licet CHRISTIANO KLIPSCHIO, Cive illius loci dum vivebat, anti-
tiqua

tiqûa virtute & fide, in lignorum ad exstructionem ædium apto-
rum, Commercio, occupato; Matre, MARIA, earundem virtu-
tum particeps. Ab his à primâ statim infantia, aliorum informa-
tioni traditus, tirocinii rudimentis depositis, annum 14. tûm
agens, ad Gymnasium dictæ Patriæ Urbis transiit. Ibi per qua-
drenniû, & quod excurrit, studiis humanioribus imbutus, ad
acroasese se accinxit Academicas, ac in numerum Studioforum
receptus fuit. Ubi Affinis *Dn. Job. Philipp. Schmidtii, J. U. D.*, ac
Regiû in Ducatu Magdeb. Provincialis Regiminis Advocati ordi-
narii, tunc temporis Lectionibus Juridicis in Patriâ occu-
pati, ac Institutiones Justin. Pandectas, Codicem & consuetudines
Feudales explicantis, auditor fuit, ac in Examinibus, Disputati-
onibusque privatis, discendi subinde cupiditate flagrans,
quatem debuit, se præstandû studuit. Hoc Juris Cursu absoluto, sva-
su *Dn. Schæpferi* in Præfatione ad Synopsin Pand., docendo disce-
re cœpit, ac quæ didicit amicis ulterius proponendo, & sic pro-
prium industriam eò magis excitando, ut scientiam Juris solidi-
us firmaret, laboravit, finemque hunc ut eò felicius assequere-
tur, *BB. Strykios, Dnos Thomasiû, Ludewigium, Böhmerum, & Lu-
dovicium*, Viros dignitatis, honoris & eruditionis splendore illu-
stres, Jura partim Civilia, partim Canonica docentes, sedulò
audivit. Horum Jctorum Celeberrimorum, quos laudat Præ-
ceptores æternum venerandos, doctrinâ, ac solidioris Jurispruden-
tiæ studiis eruditus, vix laudabile diutius in Palæstris commorari,
judicavit, si bello tandem ipsi, manus non admoveret; Quapro-
pter Affine supra dicto duce, ad Praxin se applicavit Forensẽ,
ambiensque denique in numerum Advocatorum Ordinariorum
recipi, ad Examen coràm Illustri Regimine Regio admissus, con-
gruè ad Quæstiones propositas respondendo, Celeberrimi Istitus
Collegii approbationem Gratiôsam meritis, spemque nactus est,
assecuratione publica firmatam, ubi locus vacans erit, aditum
ad munus Advocatorum, non fore clausum. Nunc hanc per-
antiquam adiens Universitatem, à Facultate nostra decenter, ut
ad Examen, quod vocant rigorosum, & reliqua Specimina In-
auguralia admitteretur, petiit. Petitò annuentes, textus ex
utoque jure more Majorum, resolvendos transmisimus, certo
Examini præfinito tempore, Cumque & textus eruditè resol-
vendo

wendo, & dubia proposita enodando, satis se praestiterit virum,
unanimes Consensu ad ulteriora Specimina admissus est. Se-
quenti igitur die 3. Apr. h. b. cum D. Horis locoque consuetis
Lectionem Cursoriam ad *L. supra alleg. 54. de j. dot.* & hac finita
Disputationem Inauguralem de **JURE TIGNI IN CONCUR-
SU CREDITORUM**, habebit. Ad quos actus solennes, omnes,
ac singuli Universitatis Nostrae Proceres, ac Cives, decenter invi-
tantur. Public. ipso SS. Festo Paschat, d. 28. h. Mart. Anno
1717.

Erfurt, Diss., 1717

f

TA → OL

nur 2 u. 4 bisher verkauft

1717/19

FACULTATIS JURIDICÆ
 DECANUS,
ERNESTUS
TENZELL,
 J. U. D.

CONSILIARIUS REGIMINIS ELECT. JUDICII
 PROVINCIALIS ERFURTENSIS ASSES-
 SOR, CIVITATIS CONSUL
 PRIMARIUS, ET REL.

L. B. S.

ERFORDIÆ,
 TYPIS JOH. HENRICI GROSCHII,
 ACAD. TYPOGR.

